

»SLOVENE« velja
pošti na vsi strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej K 240.—
za pol leta " " " 120.—
za četrt leta " " " 60.—
za mesec " " " 20.—
Za izposojnino na leto K 480.—
Sobolna zbirka:
za celotno " " " 40.—
za izposojnino " " " 80.—

SLOVENE

== Cene inseratov: ==
Enostopna petina vrsta malih
oglasov po K 4.— in K 6.—
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po K 8.—, posilna itd.
po K 12.—
Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljki in dnevi po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Mesečna priloga: Vestnik SKZ.

Uredništvo v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
No opisi se ne vrstajo; delovna mesta se ne
sprejemajo. Uredni. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
avtr. in deške 24.797, ogr. 23.511, bosn.-her. 7583.

V krizi.

Belgrad, 26. nov.

Počasi kakor polz leze kriza naprej in ne pride do svojega cilja. Radikalni klub je na z napetostjo pričakovani četrtkovi seji sklenil, da ima Pašić svobodne roke pri nadaljnjem reševanju krize, samo da se ima držati v debati podanih smernic. A te smernice obsegajo vsa javna vprašanja in še par osebnih. Kajti nezadovoljstvo se razteza na vsa dosedanja vladna politika. Raditega je mogoče, da še pride, predno se kriza reši, do nekaterih težkoč, osobito ako ne bodo uplivnejši ministrski aspiranti v radikalnem klubu zadovoljni. Za posamezne portfelje se želijo predvsem strokovnjaki, tako se je javilo vladnim klubom. Zato neizprašani srednješkolski suplent Svetozar Pribičević zopet dobi ministrstvo prosvete in zapusti ministrstvo notranjih del. S tem je postavljenemu principu, da se za ministrstva postavijo strokovnjaki, zadoščeno. Kasapin Pucelj ostane poljedelski minister, ker zna tako dobro prodajati državne vole in ovce. Tudi celjski odvetnik dr. Kukovec še ostane na svojem mestu, ker se še njegov presumtivni naslednik živinozdravnik Ribnikar ni dovolj udomačil v vprašanja o zaščiti dece in delavca. O nasledniku dr. Kumanudija in o kandidatu za notranje ministrstvo sklepa demokratski klub danes, ko pišem to poročilo.

Kdaj bo rešena kriza, za to se vladne stranke ne brigajo. Dinar pada, draginja narašča. Koruptne afere se množijo, a do tega je vladnim strankam malo. Radikalci imajo afero Pašićevega sina in pukovnika Vasića, demokrati Boškovićevo afero, samostojneži Puceljevo, zato si nimajo drug drugemu nič očitati, a muslimani sploh niti za afere niso sposobni. Parlament počiva, odbori niso sklepni, vlada se posvetuje o krizi in ljudstvo potrpežljivo gleda svoje poslance iz vladnih strank, katerim je tako lahkomišlno zaupalo svojo usodo. Ali še hoče kdo boljšeга dokaza za življensko moč države, kakor dejstvo, da niti tako nemarne stranke, kakor so sedaj na vladi, ne morejo zmagati njenih temeljev.

Četudi bi se sedanja kriza že bodoči teden rešila, nihče ne veruje v trajnost sedanje demokratsko-radikalne koalicije. V radikalnem klubu je nabrano preveč nezadovoljstva in Protić daje v svojem »Radikalu« dan na dan novega netiva za to nezadovoljstvo. Lahko se reče, da bi danes ves radikalni klub brez izjeme pristal na Protićovo vodstvo, ako bi Protić lahko pokazal, da mu je mogoče sestaviti novo vlado. A Hrvatski blok sedi pasivno doma pri peči in dopušča, da se izvaja centralizacija, da se izriva hrvatski elementi iz vseh panog uprave in da lahko belgrajske »porodice« uganjajo brezprimerno korupcijo z ljudskim blagostanjem. Da se vzdržuje dosednji sistem, krivda za to pade v prvi vrsti na Hrvatski blok. Pribičević ne bi mogel imeti boljšeга pomočnika nego je Stjepan Radić.

Medtem ko se vladni prvaki kregajo o ministrskih portfeljih, se prostaki živahno zanimajo za razdelitev države na oblasti. Glavno načelo je, da se ustvarijo ugodni volilni okraji, to je za njih edini kulturni ekonomski in geografski vidik.

Proti razkristianjenju šol.

Zelo številno obiskan shod SLS se je vršil dne 27. t. m. v Komendi. Poročal je g. poslanec Sušnik o zunanji in notranji politiki in raztrginal izdajalsko in državni škodljivo politiko liberalcev in samostojnežev. Navzoče občinstvo je z zanimanjem sledilo izvajanjem govornika, izrazilo zaupanje in zahvalo poslancem Jug. kluba, obsodilo pa tudi odločno počenje liberalcev in samostojnežev. Sklenile so se resolucije proti previsokemu številu stalni armadi, za izenačenje davkov, proti samovoljnemu povišanju davkov, za izvoz živine po kmetijskih zadrugah in posebno odločno proti vsiljevanju svobodomiselnosti v naše šole. Tozadavna resolucija se glasi:

Namen sedanje liberalno-radikalne-samostojne vlade je vreči iz naših šol verski pouk in vzeti staršem prav ves vpliv na šolo. Danes zbrani zborovalci na političnem shodu v Komendi proti temu nasilju in proti velikemu kršenju naših pravic, najodločneje protestiramo in izjavljamo, da ne bomo nikdar dopustili, da bi se naši otroci svobodomiselnosti vzgojili. Mi katoliški Slovenci zvesti svojemu geslu

Seja narodne skupščine.

Belgrad, 27. novembra. Predsednik narodne skupščine dr. Ribar je danes popoldne odredil, da se pozovejo v Belgrad vsi poslanci v svrhu udeležitve seje narodne skupščine, ki bo v četrtek, dne 1. decembra, na dan obletnice ujedinitve, ob 16. in na kateri se bo določil tudi dnevni red.

Kongres republikanske stranke.

Belgrad, 28. novembra. Na včerajšnjem kongresu republikanske stranke so referirali Jaša Prodanović, Ljuba Stojanović, Mihajlo Ilić in Jovan Gjonović. Za njimi je govoril dr. Basariček, delegat Radićeve stranke. Njegov govor je izzval splošni interes. Dokazoval je, da njegova stranka ni separatistična, da je za narodno edinstvo, da pa nima namena, da bi Srbom vsiljevala svoje mišljenje. Radićeva stranka je republikanska in ako Srbi želijo republiko, se bodo lahko sporazumeli s Hrvati, ako pa želijo monarhijo, bo njegova stranka zahtevala republiko za Hrvatsko. Radićevci ne prihajajo v Belgrad, ker je parlament diskreditiran. Ako bi Radićeva stranka prišla v parlament, bi povzročila samo vojaško diktaturo. Radić ima mandat, da more, ako to smatra za potrebno, pozvati svoje poslance v Belgrad in začeti z delom v parlamentu. Ni izključeno, da bo Radić prišel v Belgrad, ako se sedanje razmere izpremenijo. Potem je o priliki diskusije o politiki in programu stranke prišlo do spopada med starejšimi in mlajšimi. — Po kongresu je bil prijateljski sestanek.

Sporazum med demokrati in radikalci.

Belgrad, 27. novembra. Danes od 16. do 18.30 so se vršila pogajanja med predsednikom demokratskega kluba Ljubo Davidovićem in predsednikom radikalnega kluba Aco Stanojevićem, o pogojih, ki so potrebni, da postane koalicija dolgotrajna. Sporazumela sta se, da se imajo najprej sprejeti zakon o proračunu, o kontroli, zakon o državnem svetu, delavski zakon, zakon o razdelitvi države na oblasti, zakon o samoupravi itd.

Nadalje sta se sporazumela, da se imajo ti zakoni čimprej sprejeti. Glede upravne razdelitve države, sta se sporazumela z ozirom na to, ker se sprejema ta zakon v načelu, da se članom klubov ne bodo vezale roke, temveč se jim pusti svoboda glasovati po svoji previdnosti.

Belgrad, 28. nov. Predsednik radikalnega kluba g. Stanojević in predsednik demokratskega kluba g. Davidović sta izdala nastopni komunik: Snoči dne 27. t. mes. sta se sestala gg. Davidović in Stanojević in izmenjala svoje misli o potrebi, da se obdrži in uvrsti sporazum med radikalno in demokratsko stranko na skupno delo o zakonodajnih poslih, ki bi se imeli izvršiti v letošnjem zasedanju in o katerih so se prej vodila pogajanja med določenimi delegati. Razen tega so se razpravljali tudi drugi zakonski predlogi, ki bi jih bilo treba sprejeti. Pogajanja se bodo nadaljevala sporazumno z drugimi parlamentarnimi skupinami, ki so zastopane v vladi.

Kaj zahtevajo muslimani.

Belgrad, 27. novembra. Danes popoldne se je na seji muslimanskega kluba ugovarjalo stališče napram posameznim ministrstvom. Muslimanski klub je sklenil zahtevati od ministrstva pravde, da vpoštevata sklepe ankete, ki se je vršila pretekli mesec glede vprašanja muslimanov v Sandžaku in Macedoniji. Od ministrstva za vere

»Vse za vero in dom«, mi ki šole vzdržujemo in neznosne davke plačujemo državi, mi, pa samo mi bomo odločevali o vzgoji naših otrok, o vzgoji, ki mora biti samo verskonravna. Naše ljudstvo vedno bolj spoznava svoje prijatelje, pa tudi svoje sovražnike in komaj čaka prilike, da ob volitvah obračuna s strankami, ki so tako neizmerno škodovala slovenskemu kmetu, delavcu in obrtniku.

zahteva muslimanski klub ureditev interkonfesionalnih odnošajev, od finančnega ministrstva izenačenje vseh državnih davkov in taks, od ministrstva za prosveto ureditev šolskega vprašanja v Bosni, od vojnega ministrstva pa ureditev notranjih odnošajev v vojski, da se odstrani vsaka žalitev verskih proslav v vojski. Muslimani zahtevajo, naj se odstrani vse, kar bi žalilo verska čustva tako, da bi vojniki drugih veroizpovedi ne bili prisiljeni prisostvovati pri raznih svečanostih obredom, ki jih vrše svečeniki. Glede prometa zahtevajo muslimani, naj se nadaljuje izgraditev proge Krupa—Bihać, kjer se je delo ustavilo. Glede agrarne reforme zahtevajo, naj se čimprej izvrše pogoji, pod katerimi se je vlada sporazumela z muslimani povodom sprejetja ustave.

Zahteve zemljo-radnikov.

Belgrad, 28. nov. Predsednik zemljo-radniškega kluba g. Lazić je posetil ministra za notranje stvari g. Pribičevića in mu izročil dve predstavi. Prva zahteva, da preneha politični vpliv na agrarno reformo v Dalmaciji, druga pa se nanaša na otvorenje šol v Zadru ter se zahteva, da se naš nacionalni element zavaruje pred italijanskim vplivom na okupiranem ozemlju.

Za žensko volilno pravico.

Zagreb, 28. nov. Včeraj je bil v kinu »Metropole« shod žensk, ki so zahtevale pasivno volilno pravico. Sprejeta je bila resolucija: Ženske, zbrane na shodu v Zagrebu, zahtevajo, da se uredba o občinskih volitvah za Hrvatsko in Slavonijo popravi v toliko, da se ženske popolnoma zenačijo z moškimi glede dolžnosti in pravice, in da se tako popravljena uredba razširi na vse pokrajine naše države.

Na čast škofa Uccellinija.

Belgrad, 27. nov. Danes je patriarh Dimitrije priredil svečan obed na čast rimsko-katoliškemu škofu Uccelliniju iz Kotora. Obeda se je udeležilo več osebnosti iz višjih svečeniških krogov ter so bile ob tej priliki izrečene prisrčne zdravice.

Dementi spopada med Briandom in Schanzerjem.

Pariz, 28. nov. Agence Havas poroča iz Rima: Minister Schanzer je poslal ministru za zunanje zadeve sledečo depešo: Na vprašanja v zbornici in senatu sme Vaša ekscelencija s največjim poudarkom dementirati nesmiseln izum angleškega lista. Na odni spor med Briandom in menoj ne obstoji. Debata v komisiji je bila sicer vedno živa in hana, pa korektna. Briand je nanovo potrdil francosko stališče in jaz sem iznova energično vzdrževal italijansko stališče. Briand ni niti besede izrekel, ki bi bila le izdareč za Italijo žaljiva. Tako Schanzerjevo poročilo. To poročilo je brez dvoma resnično in ni nobenega dvoma, da Briand ni žalil Italije ali njene armade. Toda iz tega poročila samega je jasno, da se je vršila med Schanzerjem in Briandom ostra debata, verjetno pa je, da radi Schanzerjeve zahteve o razorožitvi Srednje Evrope. Schanzer je mislil pri tem na Jugoslavijo, pa je zadel na Briandov odpor.

Splošna stavka tiskarjev v Italiji.

Pariz, 27. novembra. »La Nazione« poroča iz Florenze: V protest proti umoru dveh stavcev v Trstu, se prične v ponedeljek po vsej Italiji splošna stavka črko-stavcev.

Finančno pismo.

Belgrad, 26. nov.

S proračunom se vladnim strankam nič ne mudi, osobito ne poslancem, ki zastopajo bivšo Srbijo. Kajti ako bi prišel proračun pred skupščino, bi bila nevarnost, da se marsikaj izenači. V Srbiji se ne plačuje davek na vino, davek na žganje, davek na vojne dobičke, davek na poslovni obrat, ne hišnorazredni davek (kučarina) vključ vsem protivnim zahtevanjem ministra Kumanudija, ki je jako hud, da je v njegovi odsotnosti zastopnik dr. Krizman odkril »poslovne tajnosti« dosedanjih finančnih ministrov. Ne vemo, kako se bo rešila sedanja kriza, a to je gotovo, da noben »prečanec« ne dobi finančnega ministrstva, kajti tam je še veliko »poslovnih tajnosti«.

Da bi našo valuto v Švici ščitili, vzdržuje naše finančno ministrstvo zveze z Bankvereinom v Zenevi, ki ima tudi v Curihu svojo filialko. Čuvarji naše valute v Curihu so trdke bratje Mihajlović, konzorcij N. Petrović, Schuhmacher in žid Popper. Vsi so v trgovski zvezi z Bankvereinom in imajo interes, da naša dinarska valuta, osobito v časih nakupovanja, ne stoji visoko. Isti interes imajo tudi Nemci in Avstrijci, ki so prenesli svoje kapitalne pravočasno v Švico in sedaj trgujejo z Jugoslavijo, kakor tudi nekatere italijanske in grške firme, ki so že zdavna naseljene v Curihu in po Švici. To je dobro znano v finančnem ministrstvu, a se kljub temu nič ne ukrene v varstvo naše valute v Švici. Nasprotno, imenovane firme, ki so v zvezi z Bankvereinom, uživajo očito protekcijo pred našimi domačimi trgovci v finančnem in železniškem ministrstvu. Zakaj?

Danes je bila seja odseka zakonodajnega odbora, v katerem se je obravnavalo vprašanje štipendij naših vseučiliščnikov. Dijaki iz Srbije in Vojvodine dobivajo 500 do 600 dinarjev mesečno, »prečani« pa toliko vsoto v kronah. Poslanec dr. Duličić je predlagal izenačenje. Odklonjeno, ker »separatistično«.

Kumanudi ni smatral za potrebno, da bi vsaj finančni odbor izvestil o svojem potovanju v London in Pariz. Poročal je v demokratskem klubu in to je dovolj. Smatra se, da je doživel Kumanudi z zunanjim posojilom še večji polom kot s svojim »prostovoljnimi« notranjim posojilom. Notranje posojilo je bilo namreč osobito v Vojvodini tako prostovoljno, da so pretili posameznikom z zaporom in denarnim zavodom s prisilno likvidacijo, ako ne bi podpisali določene jim vsote posojila. Faktično so nekatere tudi zaprli. Kljub temu se še »državniki« čudijo, da se razmere v Vojvodini ne konsolidirajo dovolj hitro in ugodno.

Brodarski sindikat SHS se je preseloval na novi podlagi. Početkoma so bili v sindikatu državni s svojim plovilnim parkom, srbsko brodersko društvo in bančni ter zadružni zavodi iz cele države. Sindikat je imel ogromne dobičke. Vsled tega so belgrajske »porodice«, ki imajo akcije srbskega broderskega društva v svojih rokah, želele, da se odstranijo bančni in zadružni zavodi od polne sklede. Ko je postal dr. Velizar Janković minister saobračaja, je »porodice« ugodil in vsi »prečani« so frčali iz sindikata. Zavodom se je vrnil vplačani denar. A ker je letos Bog dal sušo, je sindikat prišel v stisko. Kumanudi je dovolil, da se da iz »Uprave fondov« od »prečanov« očiščenemu sindikatu 35 milijonov dinarjev posojila. Zato je treba, kakor dokazuje Kumanudi v zakonodajnem odboru, da se v »Upravo fondov« steka ves občinski, cerkveni, ubožni in javni denar iz cele države. Toda te politike vi, gospod urednik, ne razumete, ker ste »zastucani« separatistac, zato končam.

1. decembra
vsi na koncert v Unionu!

Politične novice.

+ Protest osilniške občine proti nameravi odepitvi od Slovenije. Osilnica je protestirala proti odepitvi od Slovenije v seji občinskega odbora dne 17. nov. s 13 glasovi proti enemu in s podpismi mnogih drugih strank, in sicer iz sledečih razlogov: 1. Mi smo Slovenci in hočemo ostati Slovenci. V odepitvi od Slovenije bi privolili le, ako bi to sklenil postavljeni pokrajinski parlamentarni zbor za Slovenijo v sporazumu s hrvaškimi saborom v Zagrebu. 2. Res je, da smo odgovorili v juniju l. 1919. na tozadevno vprašanje ministrstva, kam gravitira občina politično, gospodarsko in zemljepisno, da smo od Kranjske odrezani in da tvorimo s sosedi v Turkih, Razlogih in Plešcih eno upravno celoto. Pristavili pa smo, da ostane odprto, kam bi ta upravna celota pripadla in da so naši sosedi po narečju bližji Slovincem kakor Hrvatom. 3. Mi smo bližje Ljubljani kakor Karlovcu. Ako so v nameravani odepitvi merodajni ozirni na našo oddaljenost od glavarstva Kočevje, jih zavračamo z zvezo, ki nam jo bo dala v dohodnem času podaljšana kočevska železnica. Da, ako se gleda na oddaljenost, bi moral k Sloveniji pripasti ves kotar Čabar. 4. Vztrajamo pri trditvi l. 1919., da je slovenska uprava točnejša kakor hrvaška. Tudi ne maramo, da bi se naši glasovi izgubili v brezpredelni politiki hrvaških strank. Zato odločno zahtevamo, da se nas pusti pri miru.

+ Vprašanje šolskega pouka v Vojvodini. Poslanec dr. Anton Korošec je vložil na ministra za prosveto g. Svetozarja Pribečevića sledečo interpelacijo: Povodom volitve za skupščino ke odbore ste bili tako ljubeznivi, da ste mi javili, da ste uredili vprašanje verskega pouka v Vojvodini in izdali v tej stvari odlok na šolske oblasti. Te dni sem zvedel iz Vojvodine, da je ostalo v pogledu verskega pouka vse pri starem. Duhovniki ne smejo v šole, nekateri učitelji podajajo brez kanonične misli je verski pouk, a drugi sploh ne; nekateri od njih ne znajo niti jezika učencev, a drugi so zopet pravoslavni ali hebrejske ali kake druge vere, so torej za katoliški verski pouk nevalificirani. Med ljudstvom, ki je globoko verno, vlada nasproti državnim upravi veliko razburjenje in nevolja. Na ta način ni mogoče, da se razmere v Vojvodini povoljno uredi, kakor bi bilo želeli za državno misel. Urojam si Vas vprašati: Ali ste voljni, da čim prej uredite šolske razmere glede verskega pouka v Vojvodini, kakor ste to obetali mojim tovarišem poslancem in mnogoštevilnim deputacijam iz Vojvodine?

+ Pravoslavna bogoslovna fakulteta v Zagrebu in beograjski pravoslavni profesorji. V Protivečevu »Radikalu« od 27. novembra štamo: »Na beograjskem vseučilišču obstoji pravoslavna bogoslovna fakulteta. Za njo smo komaj došli profesorje. Če ne bi bilo Rusov, bi bila fakulteta ploh nemogoča. Dijakov se je prijavilo ravno toliko, da se je moglo pričeti z delom. Popolnoma naravno je, da ni več dijakov. Predvsem ni zakonito ugotovljeno, kakšne pravice naj imajo ti ljudje v cerkveni hierarhiji. Na to se modre glave v prosvetnem ministertvu še do danes niso spomnile. Po dovršeni srednji šoli gredo dijaki raje na druge, pocvetne fakultete. A modre glave iz ministertva prosvete se niso spomnile niti na to, da je najprej treba urediti vprašanje o semeniščih, da se šolanje na njih izenači in kar je vse s semenišči v zvezi. Na bogoslovne fakultete bi potem prihajali najboljši dijaki iz semenišč in število dijakov bi bilo dovolj veliko. Ministru prosvete pa ni palo v glavo, da bi bil začel delati v tem

smislu. Toda veste, kaj je spoštovani državnik iz Virginstva (Pribečević) vendar napravil? Čeprav imamo pravoslavno bogoslovno fakulteto že v Belgradu in še ta nima dovolj dijakov, je vendar osnoval na vseučilišču v Zagrebu poleg katoliške bogoslovne fakultete še — pravoslavno. Sami naši pravoslavni duhovniki tu v Belgradu so obrnili našo pozornost na to. Oni se namreč upirajo takemu postopanju g. ministra. Poleg tega, da je to nepotrebno, smatrajo naši pravoslavni svečeniki, da je to grdo izživljanje katolikov. Gospod minister se hvali, kakšen varuh narodnega edinstva da je. Sedaj vidite, kako ustvarja zlo kri tudi tam, kjer ni niti najmanjše potrebe za ustvarjanje novih spornih vprašanj.« — Kljub temu jasno stališču pravoslavcev samih se ne bi čudili, če bi n. pr. »Jutro« zahtevalo, da se otvori še ena pravoslavna bogoslovna fakulteta v Ljubljani za deco — demokratov.

+ Volovska afera. Na eni zadnjih ministrskih sej so sklenili, da mora ministertvo za poljedelstvo, čegar šef je »kasapin« Pucelj, poslati listom uradni popravek glede dobro znane volovske afele. Gospod minister je takoj naslednjega dne poslal časopisom preko »presbiteria« uradni popravek, skoro isto vsebine, kakor je stvar bila objavljena v »Kmetijskem Listu«, na kar smo mi odgovorili že v soboto. Na Puceljev uradni popravek pa odgovarja tudi beograjska »Politika« od 27. t. m. pod naslovom: »Naši dobrotvorci« sledeče: »Čela dva tedna je potreboval g. Pucelj, minister za poljedelstvo, da premislil, kaj naj reče povodom afele s prodajo živine, ki smo jo dobili iz Nemčije na račun vojne odškodnine. Po besedah sinočnje preko presbiteria objavljene Puceljeve izjave ona družba, ki je dobila to živino, ne le ni napravila nikakega dobrička, ampak je plačala državi to živino celo trikrat dražje kot so cene v naši državi! Zato bi ne smeli biti člani te družbe (Pašićev sin) v javnosti napadani, ampak vrstiti bi jih morali med velike narodne dobrotvorice! Da, dobrotvorice! In da bi došli do te slave, so oni — to je g. Pucelj — se pozabili povedati — brez vsake pritožbe dali cel milijon dinarjev ustalom konkurentom in 100 tisoč nekemu opokojenemu podpolkovniku, ki je predložil svojo ponudbo na račun, da odstopijo od licitacije, samo da bi mogla baš ona družba napraviti tako velikansko uslugo domovini! Z ozirom na trgovska izvajanja pa, ki jih je dal napisati g. Pucelj v svoji izjavi, in z ozirom na številce, ki jih navede, ne verjamemo, da je g. Pucelj mnogo pridobil na ugledu med strokovnjaki. G. Rosulek (znan prekaševalec na beograjskih »Terazijskih« se lahko čisto resno vpraša, zakaj tudi on ne bi postal lenega dne minister? Ena stvar pa je v izjavi g. Pucelja točna. On trdi, da je bila »parkirka« eden od glavnih vzrokov, da je prišlo do prodaje. To radi verjamemo.« — Iz tega pravega popravila ministr. popravka je razvidno, da nosi glavno krivdo za milijon škodo na račun države vendarle g. minister Pucelj. Sram, da je, da moramo ugotoviti, da je eno najbolj nečestnih afer, kar se jih je odigralo zadnji čas v Belgradu, zapleten baš minister — Slovenec!

+ Občinske volitve v Zagrebu se bodo vršile sredi meseca decembra. Demokrati so hoteli, da bi se vršile že prve dni decembra. To radi tega, ker odide sredi decembra večina akademikov, ki tvorijo glavni kader demokratskih volivcev, na božične počitnice. Ker se jim to ni posrečilo, plačuje tajništvo dem. stranke v Zagrebu vsem dijakom, ki so se prijavili kot njihovi volivci, precej mastne dnevnice. Kljub temu in kljub pritisku na uradništvo pa ni

majo demokrati nobenega upanja na znatnejši uspeh.

+ Demokrati o sebi. V Novem Sadu izhajajoče glasilo demokratov »Jedinstvo« piše: »Splošno se slišijo pritožbe glede slabe uprave. Slabe posledice se opažajo na vsakem koraku in v vseh panogah javnega življenja. Javnost se pritožuje, ministertva in njih organi pa prehajajo preko tega na dnevni red... Finance so slabe, dinar stalno pada, dasiravno ima dobro podlago, prosveta mesto, da bi napredovala, postaja vedno bolj zamotana in dnevno nazaduje, socialno vprašanje postaja od dne do dne bolj zamotan rebus, da ne govorimo o notranji politiki in o drugem.« — Ta štiri ministertva navaja demokratsko glasilo kot tipičen primer za najslabšo upravo. Vsa ta štiri ministertva pa imajo v rokah — demokrati.

+ Umestna vprašanja. V svojem poročilu o političnem položaju pravi mitroviška »Srbija«: »Vlada ostane. Radikali so se sporazumeli z demokrati. Nekaj novih ministrov bo prišlo in Bog se veseli!« A ljudstvo? A finančni krah? A absolutistično-policijski sistem notranje uprave? A nezadovoljstvo ljudstva? Kdo se briga za to?

+ Značilen uvodnik. Znano je, da je beograjsko časopisje, izvzemši nekaj komunističnih listov, doslej silno strogo pazilo na to, da se ne zamera »velikim zaveznikom«. Zato pa vzbuja veliko pozornost uvodni članek »Politike« od 27. t. m., ki ima dobre zveze z dvom in v vsakim vojaškimi krogi. Članek ugotavlja, da mi vedno lojalno izpolnjujemo vse obveznosti do zaveznikov, v zahvalo pa nas isti zavezniki vedno potiskajo v kot. Članek zaključuje: »V našem narodu se je začel vršiti proces, ki utegne imeti velike posledice. Nezadovoljstvo z našimi zavezniki stalno raste. V rokah zaveznikov je, da preprečijo novo orientacijo naših simpatij, ki utegne imeti zanje in za nas neugodne posledice.«

Ob 70 letnici p. Hugolina Sattnerja.

Ne vem, če bi našli veliko mož pomembnih v katerikoli stroki pred vsem pa v umetnosti, ki bi za 70 letnico podarili svojemu narodu najlepše, najbolj zrelo dovršeno delo, katerega zvoki še done po naših ušesih, mož, katerih duh in telo bi bila tako čila, da bi v tej dobi, ko tudi večina umetnikov že v mirnem večeru uživa sadove življenjskega truda in dela, še snovali načrte in iskali novih potov za morda še večja in silnejša dela. P. H. Sattner je eden izmed teh redko sejanih. Njegova mladeniška odločnost, njegova neomajna volja in občudovanja vredna vztrajnost, s katero se je lotil Asumpcije in jo vso preustroji in nam jo v novem žaru predstavil, njegova živa, neugnana stvariteljska sila, ki je pravkar dokazal tudi s tem, da je prenovljeni oratorij sam naučil in ga v dveh sijajnih koncertih sam proizvajal, nas uverja, da bo važne naloge, ki ga še čakajo, brez težav izpolnil in važno stališče, ki ga je od prvega nastopa zavzemal v slovenski glasbi, iznova poudaril in podkrepil.

Pomembnost P. H. Sattnerjevega dela se morda da označiti na sledeči način.

Sattner je po svojem bistvu eklektik, to se pravi: on izbira iz tega, kar najde dobrega doma in drugod, v sebi predela in na svoj poseben način presaja na naša tla. Ne da bi posnemal — svojo samostojno glasbeno osebnost skrbno varuje — ampak on hoče ustvariti za naše razmere in iz našega čustvovanja nekaj enakovrednega.

Zato je zlasti v cerkveni glasbi vedno prvačil. Njegove cerkvene skladbe (doslej menda 14 del, poleg večjega števila skladb v »Ceciliji« in »Cerkvenem Glasbeniku«) se odlikujejo po izraziti melodiki, zajemljivi, vedno preko običajnih potov se dvigajoče harmonične pestrosti, živahnem, samostojnem postopanju glasov. Prav vsled tega, ker je bil vedno vsak nekoliko spretdaj, se po mnogih zborih dlje ni mogel povsem uveljaviti, hrana je bila zanje prekreпка. Seveda, če je zbor enkrat začutil kaj je v Sattnerjevih skladbah, ga nobena še tako oslajena plehka stvar ni mogla več zmotiti. Seveda so tudi ostali skladatelji poizkušali z njim vzdržati korak. Če smo torej danes prepričani, da je cerkvena glasba pri nas dosegla neko omembe vredno višino moramo resnici na ljubo reči, da razen Foersterja ni nihče toliko storil za njen razvoj in napredek kakor p. Hugolin. Njegovo delovanje v »Cec. društvu« z raznimi poučnimi tečaji je poglavje zase.

Nič manjši ni njegov pomen v svetni glasbi. Po svojem značaju svojih skladb je on izpolnil vrzel po Nedvedu: iz te smeri je poteklo pred vsem pet zborovskih zbirk; pesmi iz teh zbirk pojo vsi naši, pa tudi hrvaški zbori.

Posebno stališče pa je v novejšem času zavzel kot prvi skladatelj obsežnejših sinfoničnih pesnitev. »Jeftejeva prisega«, »Assumptio«, »Oliki«, »Soči«, »V pepelnici noči« in prenovljena »Assumpcija« so se od l. 1910. sledile v nepretrgani vrsti, ki se še ni ustavila. To pot je on utrl in dosegel nenavadnih uspehov ter močno dvignil narodovo zaupanje v svoje lastne sile. Njegova velika dela so jasno zasnovana, polna mehkih lepot, pa tudi krepkih mest in mogočnega stopnjevanja. Glasba sama se giblje v romantičnih smereh, iz katerih je vzrastel. Najlepsi je zato tudi tam, kjer ga ne motijo nikaki oziri na glasbene smeri, ki v njegovem glasbenem hotenju nimajo korenin. Sicer si je pa v zadnjih delih o svoji poti in svojih ciljih pa tudi izraževalnih sredstvih popolnoma na jasnem. Zato bo njegov odločni talent dozorel še vsa dela, ki so v njegovi duši zasejana.

F. K.

Op. Rojen je bil l. 1851. v Kandiji pri Novem mestu. V samostan je stopil l. 1867. Oo 1890. deluje v Ljubljani kot pevovodja, župnik (1895—1920), gvardijan (zdaj že tretjič); definitor (4 krat), kustos (2 krat); na koro sploh deluje že od leta 1863; leta 1924 bo imel zlato mašo.

Dnevne novice.

— Pevanje narodnih himen. Od ministertva ver je prejel pod v. k. br. 3466 škofijski ordinariat brzojavko sledeče vsebine: »Pokrajinskemu namesništvu v Ljubljani brzojavljamo zajedno: Vprašanje pevanja narodnih himen v katoliških cerkvah še ni zvanično (oficielno) urejeno. Zato izvolite za zdaj v tem pogledu prepustiti slobodne roke cerkvenim poglavarjem.« — Cerkevna predstojništva in gg. veroučitelji se o tem obveščajo radi ravnanja. — Škof. ordinariat v Ljubljani, 28. novembra 1921.

— Narodni praznik. Dne 1. decembra praznujemo državni praznik ujedinjenja troimenskega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev v enotno državo pod žezlom dinastije Karadjordjevičev. Gremij trgovcev odreja, da naj imajo člani gremija ta dan predpoldne trgovine zaprte.

— Poročil se je na Blejskem Otoku g. Franc Vidic, orožniški narednik z gospodično Angelo Šink. Obilo sreče!

— Plače naših poslanikov in konzulov. Glasom finančnega zakona bodo dobivali poslaniki naše države v Londonu,

Colomba.

8

Prosper Mérimée. — Poslovenil — 8.

Pogled na mesto je zlasti v tej dobi podkrepil občutke, ki jih vzbujala okolica. Po ce ali ni življenja; srečal si k večjemu brezposelne postave in še te vedno iste. Niti ženske nisi videl razen par kmetice, ki so prinesle na prodaj svoje domače pridelke. Ne slišiš ne glasnega govorjenja, ne smeha, ne petja, česar si tako navejen iz laških mest. Včasih zaslediš v nasadu v senci pod drevesom dvajsetorico oboroženih kmetov, ki igrajo karte ali gledajo igro. Nič ne vpijejo, ne spro se nikdar; če se pa igra razvname, slišiš puškine strele, ki so vedno predhodniki groznice. Korzičan je po naravi resen in molčeč. Zvečer se pokaže par postav, da se navzijejo svežega zraka, toda izprehajalci na š t ališču so skoro sami tujci. Otočani ostajajo pri svojimi vrati; zdi se, kot da vsak stoji na preži kakor sokol v svojem gnezdu.

IV.

Ko si je miss Lidija ogledala Napoleonovo rojstno hišo in si z več ali manj krščanskimi sredstvi oskrbela nekaj tapetnega papirja, je začutila, kako se je loteva globoka žalost, kakršna mora obiti vsakega tujca v deželi, kjer ga njene nedružabno razmere navidezno obsojajo v popolno osamelost. Obžalovala je svojo trmo; toda ta

koj oditi bi se reklo tvegati glas dobre, neustrašene potovalke. Miss Lidija se je torej odločila, da potrpi in ubije čas, kakor bo pač najbolje znala in mogla. Po tem plemenitem sklepu je pripravljala svinčnike in barve; slikala je razne poglede na zaliv, na likala je temnorjavega kmeta, ki je kakor na suhem zelenjadni vrtnarji prodajal melone; imel je belo brado in izraz na bolj divjega potopuha, ki si ga moreš predstavljati. Toda vse to je ni moglo kar nič razvedriti. Sklenila je, da se obrne do potomeca »caporalove«. Stvar ni bila težka. Saj se je zdelo, da Orsu, ki se ni kar nič žuril, da pogleda svojo domačo vas, v Ajaccio zelo ugaja, dasi ni tu nikakega življenja. Tedaj si je miss Lidija stavila vzvišeno nalogo, da izlika tega gorskega medveda in ga pripravi do tega, da se odpove svojim črnim naklepom, ki so ga privedli na otok. Potem, ko ga je začela skrbno proučevati, si je rekla, da ti bilo škoda, da dere tak mlad človek v svojo pogubo in da bi bilo za njo častno, da reši Korzičana.

Našim potnikom so dnevi potekali nekako tako le: zjutraj sta polkovnik in Orso hodila na lov; miss Lidija pa je slikala ali pisala prijateljem, da je lahko določala čas: Ajaccio, dne... Proti šestim sta se divjačino obloženega vračala možaka z lova, potem so obedovali, miss Lidija je pela, polkovnik je malo nadremljal, mlada pa sta se dolgo pogovarjala.

Ne vem več, zaradi kakšne zunanji poti potnega lista se je moral polkovnik Nevil zglasti pri ondotnem prefektu. Ta se je kakor večina njegovih tovarišev silno dolgočasil in se je zelo začudil, ko je izvedel, da je došel na otok svetovno naobražen Anglež s svojo ljubezljivo hčerko. Zelo prijazno ga je sprejel in ga obsul s ponudbami uslužnosti. Še več, prav malo dni potem mu je vrnil obisk. Polkovnik, ki je pravkar pokosil, se je lagodno zleknil po divanu in je bil že čisto na tem, da zaspi; njegova hčerka je pela ob razpadajočem glasovirju, Orso ji je obračal liste njenega glasbenega zvezka in opazoval njena ramena in plave lase. Naznanili so prefektov obisk. Glasovir je utihnil, polkovnik je vstal in si mel oči ter predstavil prefekta svoji hčeri dostavljajoč:

»Gospoda dela Rebbia vam niti ne predstavim, brez dvoma ga že poznate.«

»Gospod je sin polkovnika della Rebbia?« je vprašal prefekt z lahnim znakom zadrege.

»Da, gospod,« je odgovoril Orso.

»Čast mi je, da sem poznal vašega gospoda očeta.«

Snov občega pogovora je kmalu pošla. Proti lastni volji je polkovnik precej pogosto zeval. Orso v svojem svobodoljubju ni hotel nič govoriti s privržencem sile. Miss Lidija sama je vzdrževala pogovor. Prefekt od svoje strani tudi ni hotel, da bi se dol-

gočasila in očividno mu je zelo dobro delo, da more govoriti o Parizu in svetu z žensko, ki je poznala vse znamenitosti evropske družbe. Semintja pa se je med pogovorom ozrl na Orsa z nenavadno zvedavostjo.

»Ali ste že na celini spoznali Orsa della Rebbia,« je vprašal prefekt Lidijo.

Miss Lidija mu je malo v zadregi povedala, da ga je spoznala na ladji, ki jih je prepeljala na Korziko.

»To je mlačenček kakor se spodobi,« je polglasno rekel prefekt in še tišje nadaljeval: »Vam li je povedal, čemu se je vrnil na Korziko?«

Miss Lidija je z dostojanstvenim izrazom na obrazu odgovorila: »Ga nisem vprašala. Saj ga lahko vprašate.«

Prefekt je molčal; toda trenutek pozneje, ko je slišal, kako je govoril Orso s polkovnikom v angleškem jeziku, je rekel:

»Kakor je videti, gospod, ste mnogo potovali. Ste pač pozabili na Korziko in njene navade.«

»Res, zelo mlad sem bil še, ko sem jo zapustil.«

»Ste še vedno pri vojakih?«

»Upokojen sem, gospod.«

»Predolgo ste bili na Francoskem pri vojakih, da ne bi bili postali popoln Francoz, o tem ne dvomim.«

(Dalje.)

Parizu in Washingtonu letno po 40.000 zlatih dinarjev, v drugih državah po 32.000 zlatih dinarjev, diplomatski zastopniki 24.000, generalni konzuli 15—18 tisoč zlatih dinarjev letno.

— G. dr. Velizar Jankovič, minister na razpoloženju je zapisal, da objavimo, da njegov prihod v Ljubljano nima posebnega političnega značaja, kakor so to pisali nekateri tukajšnji listi. G. Jankovič je prišel v Ljubljano kot član Monopolske Uprave, radi monopolskih poslov in je pri tej priliki seveda tudi konferiral s prijatelji pristaši svoje stranke člani ljubljanskega poverjenstva, ne »srbske« radikalne stranke, kakor je to objavilo »Jutro«, nego radikalne narodne stranke Srbov, Hrvatov in Slovencev, kakor je njeno uradno ime.

— Nova odkritja o komunistih. Belgrajska »Politika« prinaša senzacionalna odkritja o komunistih, ki se nahajajo v zapori. Komunisti so dobivali nenavadno veliko knjig v zapore ter se je dognalo, da so si s pomočjo knjig dopisovali s ljudmi od zunaj. V vsaki knjigi je bilo podrtanih nekoliko besedi, ki so skupaj sestavljale pismo. V knjigi »Življenje Jezusa Kristusa« od Renana je podrtano nastopno: »Naša stvar stoji sijajno. Omladinci so na delu. Fabjančič je šel v Italijo. Srebotič bo najbrže prestopil k socialistom. Sima in Pavle delata neumorno itd.« Na podlagi tega dopisovanja je bilo aretiranih še nekoliko komunistov.

— Shod obrtnikov lesnih izdelkov za kočevski okraj se je vršil dne 24. novembra. Zadnje čase preti tukajšnji domači obrti od več strani nevarnost, da se ukine ena najvažnejših pridobitnih možnosti, ki vzdržuje do 10.000 ljudi v kočevskem okraju, to je krošnjarjenje s suho robo. Kakor je čutili, napejanje gotove trg. organizacije svoje sile, ker par trgovcev s suho robo vidi v našem krošnjarju z lesnimi izdelki konkurenta. Že nad dve leti se poskuša omejiti, poslednji čas pa odpraviti vsako krošnjarjenje. Organizacija rešetarjev in krošnjarjev Zveze lesnih domačih obrti v Ribnici je ponovno nastopila pri deželni vladi in pri trgovskem ministru z raznimi spomenicami in pojasnili, kjer je jasno dokazala, da krošnjarja ni istovetiti z raznimi prekupčevalci, marveč ga je smatrati obrtnika, ki svoje lastne izdelke raznaša, in obrtnika, ki potovaje popravila staro robo in tako vedno vrši svojo obrt. Deputacija obrtnikov je nastopila pri uradu za pospeševanje obrti in pri oddelku trgovskega ministru v Ljubljani, kjer je, kot upamo, našla umevanje svojih težej. Na zelo mnogobrojnem shodu se je sklenila resolucija na trgovsko ministru, ki se poziva, da štiti malega obrtnika. Na shodu je poročal poslanec Škulj, ki z vso doslednostjo nastopa za našo domačo obrt, za kar mu je ljudstvo prav srčno hvaležno.

— Taksa za rešitev prizivov o dohodninski odmeri. Narodni poslanec Karel Škulj je stavil na finančnega ministra sledeče vprašanje: Davčne oblasti rešujejo v Sloveniji prizive zoper dohodninsko odmero iz l. 1918. in 1919. šele letos. Za rešitev prizivov, vloženih v l. 1918. in 1919. kot 1920., ki se zavrnejo, zahtevajo oblasti po 20 K takse, kljub temu, da zakon o osebnih davkih izrecno določa, da so prizivi kakor njihove rešitve koleka proste. Vprašam: S kako pravico se ukinja obstoječi zakon? S kako pravico se terjajo takse za nazaj. Prosim pismeni odgovor.

— Tržič. Odgovor dopisniku »Napreja« z dne 23. novembra in »Jutra« z dne 27. novembra: Neznano znani odpisnik A. L. se je oglašil z dolgovestnim člankom v »Napreju«, piše, da je znani pretep v Sokolskem domu 13. novembra provzročil član Orli in da je 20. novembra »prišla ploha nad oštarijo pri cerkvi«, in pravi, da so jo to noč zopet zakročili naši ponosni, globokega spoštovanja vredni Orli in da so: »SLS, Orli, tista branža, bacilus pretepanja!« Dalje piše, da je gospod narednik komaj, komaj ukrotil naraščaj »Obrtne zveze«. In konča svoj dopis: »Kako stoji že neke v sv. pismu? Po njih delih jih boste spoznali!« Naš odgovor je ta-le: Dopisniku se pozna, da je isti čas, kot ta dopis postal tudi nadaljevanje listka: »Rodoljub z dežele v Ljubljani«, kjer sam prizna, da je bilo njegovo kosilo zabeljeno z dovpti iz prizajne glave njegovega g. brata 20. t. m. sta hotela res dva fanta začeti pretep na veselici Obrtne zveze pri g. Ruehu. Ta dva fanta sta doma iz Križev pri Trzinu, Perko Kristel in Anton, oba brata, p. d. Bečevova. Oba bi glasno protestirala, če bi jima kdo rekel, da sta Orli, ker sta izrazita socialisti iz strokovne šole »Naprejevega« dopisnika A. L. In svoje dni je ta dopisnik misijonaril tudi v Križah — uspeh kazeta tudi ta dva fanta. G. dopisnik: Pri Ruehu sta jo zakročila dva naša ponosna, dična in vsega spoštovanja vredna socialisti. Res pravi sv. pismo: »Po njih delih jih boste spoznali!« Da, mi sodimo socialiste po njih delih, po njih pretepanju! — Dalje vprašamo g. dopisnika: Kdo pa je svoje dni okofal ministra Kristana na socialističnem shodu pri Toncu? Ali ni bilo to nekako marca leta 1920? In zakaj je ta klofuta tako skelela Kristana? Ker jo je prejel od lastnih ljudi, socialistov! In dalje: zakaj je bilo toliko socialistov črtanih iz volilnega imenika? Ali ne radi pretepanja in tatvin? — Da, da, g. dopisnik: pri SLS je še bacilus pretepanja, pri JSDS je pa pretepanje že v največjem razmahu, da so ga deležni že Vaši ministri! G. dopisnik pa zdravi in zdravi, a nič ne opravi! Dopisnik je vzel v zaščito tudi Sokole, in pravi, da je bil vzrok in provzročitelj prepira v Sokolskem domu 13. novembra član Orli. To ni bil le prepir, ampak čisto mesarski pretep, saj sta imela glavno vlogo pri tem gg. Blaž Jeglič in Jozef Verdir, oba po poklicu mesarja. Oba dva in njih tovariši se gotovo niso našli bacilov pretepanja pri Orlih, ker še nikdar

Orli bili niso. Kdo je bil vzrok in provzročitelj tistega pretepanja v Sokolskem domu, je jasen dokaz to-le: Dva fanta, do tega dne Sokola, sta strgala sokolske znake — ne orlovskih — in sokolske legitimacije in oboje vrгла na tla in pohodila, ko sta videla ne le bacilus, ampak Sokole, že izvežbane junake v pretepanju! Ta madež ostane na Sokolskem domu in ni bde ga ne zbrše, tudi dopisnik »Napreja« ne, čeprav je za to »šteditore!« Folio za enkrat. Tako moremo vedno s čim postreči g. dopisnika »Napreja«, kadar se zateče v »oštarijo pri cerkvi«.

— Medicinski lšcem mladega doktorja medicine z zobotehniškim kurzom ali brez kurza v svrhu skupnega delovanja. Kapital na razpolago. Dopise je nasloviti: Poste restante, Beograd, pod šifro »Atelje«. — Propagandne vinjete na poštnih pošiljkah. Kakor posnemamo iz odloka št. 68.319 od 10. nov. 1921, je ministru za pošto in brzojav opazilo, da se devajo na pisma, zlasti na zadnjo stran, vinjete z različnim agitacijskim, strankarskim in protinacionalnim besedilom. Nikakor se ne more trpeti, da bi na tak način postala pošta agitacijski organ, če tudi za stvari indifferenčne ne vrli, še manj pa ali prav za prav nikakor ne organ propagande versko zaslepljenih in protidržavnih elementov. Celo za domoljubne in človekoljubne namene se ne smejo devati na poštno pošiljke vinjete, ne da bi pošta uprava to posebej dovolila. Zato razglasimo prizadetemu občinstvu, da pošte na bodo odpravljale korespondence, ki bodo imele vinjete kakršnekoli vsebine. Če pa bodo pošte navzile temu še dobile med poštno tvarino pošiljke s takimi vinjetami, imajo nalog, da te pošiljke zaplenijo.

— Za Jugoslovansko Matico so darovali: Fantje 3. čete dopunjskega bataljona pod vodstvom poročnika Černeta 800 K. Računsko uradništvo pri tukajšnji delegaciji finančnega ministru mesto venca na grob svojega nepozabnega tovariša Avg. Zajca 500 K. Iskrena hvala! — Posnemaj! — Cenzura v Dalmaciji. Za slovenskimi opozicijskimi listi so prišli sedaj na vrsto dalmatinski. Tako je bila zaplenjena vsa izdaja zadnje številke »Težkih Novin«.

— Vlom v uradništvo. Pred par dnevi so »neznan« zlikovec po noči vlomili v uradništvo »Hrvatske Rijčice« v Splitu. Razbili so mize uradnikov in telefon. Poskušali so udrati tudi v upravnico, a niso uspeli. Policija je uvedla obširno preiskavo, pa bo najbrže tako kot je bilo z »Jadrinom«.

Štalserske novice.

Š Podružnica »Pravniškega društva« v Mariboru prične dne 2. decembra t. l. zopet s svojim delovanjem. Navedenega dne predava podružniški predsednik g. dvorni svetnik Levec. Predmet predavanja je: »Omejen ali poln priziv? Razmotrivanje vprašanja tudi z ozirom na izenačenje civilnopravnih postopkov«. Čas shoda: ob 17. uri, kraj: razpravna dvorana okrožnega sodišča št. 84, II. nadstropje.

Š Mariborski južni kolodvor je v soboto zvečer dobil električno razsvetlavo.

Š Shod proti draginji je priredila v Mariboru v nedeljo dopoldne socialno-demokratska stranka. Govorili so posl. Golouch, Pelikan, ki je govoril nemško, in župan dr. Grčar. Sprejete resolucije zahtevajo tudi odpravo militarizma.

Š Protest čevljarjev. Mariborski čevljarji so se v nedeljo na zaupnem sešanku sklenili protestno izjavo proti obsodbi trgovca in čevlj. mojstra Jos. Suliča polom občinskega sodišča. Sulič je bil obsojen na 100.000 K globe in 1 mesec zapora, ker je predal par ortopedičnih čevljev, ki jih je občinsko sodišče cenilo na 550 kron, za 650 K. Čevljarji so mnenja, da občinsko sodišče ni bilo upravičeno razsojati glede takih izdelkov, ker ne spadajo med neobhodno potrebne življenjske potrebščine, kakor je navedeno v predpisih.

Gospodarstvo.

g Popravek. Dopisni urad pokrajinske uprave poroča, da je bilo njegovo borzno poročilo od sobote vsled napačne transmissije pomočno. — K temu bi dostavili, da je bila pomota dopisnega urada tako velika, da je zrevolucionirala ravno tako naše uradništvo, kakor občinstvo, ki je potem to poročilo čitalo.

BORZA.

Dunaj, 28. nov. 1921. (Izv.) Devize: Pešta 806, Berin 2575, Italija 28.600, London 28.600, Newyork 7075, Pariz 43.400, Praga 7700, Curih 134.500, Zagreb 24.00, Varšava 197.

Curih, 28. nov. (Izv.) Devize: Pešta 0.55, Berlin 1.92, Italija 21.50, London 2108, Newyork 5.27, Pariz 3675, Praga 5.00, Dunaj 0.16, Zagreb 1.70, Varšava 0.15, Holandska 188, Bruselj 3430.

— Valute: nem. avstr. krona 0.11. Zagreb, 28. nov. (Izv.) Devize: Pešta 35, Berlin 101—103, Italija 1175—1195, London 1185 do 1195, Pariz 20.25—20.75, Praga 312—315, Dunaj 425—430, Curih 55—57, Napoleoni 1020. — Valute: Nem. marka 110, lira 1170, dolar 301, nem. avstr. krona 5/4, lej 180—201, carski rubelj 27.

g Cena bolgarskega tabaka. Bolgarski tabak se prodaja v inozemstvu po 15.20 levov kilogram.

g Veliki semenj v Kölnu. V jeseni 1922 se vrši v Kölnu veliki vzorčni semenj.

g Za varstvo domače industrije železa. Zastopniki naše železne industrije so se obrnili na finančno ter trgovsko ministru, naj se poviša carina na uvoz železnih izdelkov iz inozemstva.

g Francoski izvoz vina v Nemčijo. Francija je v zadnjih štirih mesecih izvozila v Nemčijo za 999 milijonov mark vina, šampanja in likerja.

g Svica je prepovedala uvoz prasičev. Švicarska vlada je prepovedala na zahtevo svojih kmetovalcev uvoz naših in tujih prašičev. Naredba stopi v veljavo dne 1. decembra.

g Cena soli v Bolgariji. V Bolgariji se plača za kilogram soli brez carine franco skladišče 80 do 100 stotnik kilogram.

g Cena žitu v Novem Sadu so bile pretekli teden sledeče: Pšenica avstrska 1340, ječmen za krmo, ladje Bačka 1020, oves 25—330, koruza, stara 1100, nova 950, bulbarska 1880.

g Novo združeno glasilo. Na nedeljski skupni seji načelstva in nadzornika l. delavskega konsumnega društva v Ljubljani so se sklenili, da bo združeno, katere šteje zdaj 50 prodajalcev in zaposluje 94 oseb pričela izdati svoje glasilo »Združnik«, kateri bo imel namen propagirati misel za-

družne samopomoči in ga bodo dobivali vsi člani združne obligatorično. Z »Združnikom« bo izpolnjena velika vrzel v naši združni ljudski publicisti.

g Dobava mila. Ministru vojne in mornarice, odeljenje za mornarico v Zemunu naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo sklenila 14. decembra t. l. ob 11. uri dopoldne v pisarni imenovanega odeljenja v Zemunu pogodba za dobavo enega vagona pralnega mila. Predmetna objava z natančnejšimi podatki je interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

g Dobava cigaretnega papirja. Uprava drž. monopolov v Beogradu naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se vrši dne 29. dec. 1921 ob 11. uri dopoldne v pisarni Uprave drž. monopolov v Beogradu oferalna licitacija glede cigaretnega papirja. Predmetni pogoji so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Dobava žvepla. Uprava smodnišnice v Kamniku naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se vrši dne 12. decembra 1921 ob 11. uri dopoldne v pisarni imenovane uprave v Kamniku tajna oferalna licitacija glede dobave 20.000 kg žvepla za izdelovanje črnega smodnika. Predmetni pogoji so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Ljubljanske novice.

lj V proslavo narodnega ujedinjenja, na dan 1. decembra priredi, kakor že javljeno, ljubljanska sekcija Udruženja jugoslovanskih novinarjev slavnostni koncert v veliki Unionovi dvorani. To je prva prireditelj pod okriljem naše novinarske organizacije, odkar ta obstoja v svobodni državi. Zato je tembolj značilno in hvalevredno, da bo ta prireditelj v resnem okvirju in v proslavo dneva, ki je v naši narodni zgodovini velepomemben. Od tega dne začenja razmah pristne narodne organizacije v raznih panogah, ki prej, pod tujim režimom, niso mogle doseči p. imen nereda zasnovanja, še manj pa na neodvisni narodni podlagi. Zanimiv bo ta koncert tudi radi tega, ker so vsa ljubljanska društva pristala na to, da nastopijo ta večer. Koncert bo tako predstavljal nekako revijo napredka naših najboljših pevskih korporacij. Obenem pa bo koncert vsled pestrosti programa, pri katerem sodelujejo tudi izborne solistične moči, tudi mala slika naše zborove in solistične, umetnostne in narodne, glasbene literature. Zato smo prepričani, da bo ta slavnostni koncert, ki naj se v bodoče pod okriljem naših podjetnih novinarjev morda razvije v tradicijsko proslavo našega ujedinjenja, od vseh uradnih in neoficijskih narodnih krogov mnogoštevilno obiskan. Vstopnice in sedeži so že v predprodaji v trafikah v Prešernovi ulici, nasproti pošte. Da se izogne nevarnosti pri blagajni na večer prireditve, je priporočati, da si posetniki koncerta nabavijo pravočasno vstopnice in sedeže.

lj Sodalitas ss. Cordis za ljubljansko mesto bo imela shod v sredo, dne 30. t. m., ob 5. uri popoldne v posvetovalnici Jugoslovanske tiskarne. Na dnevnem redu sta poročila g. kanonika dr. Ferdinanda Čekala in g. Jerneja Hafnerja.

lj Zveza karitativnih društev ima sejo danes v torek ob šestih zvečer.

lj Nova založba. V torek, dne 29. t. m., ob pol 7. uri zvečer je seja načelstva in nadzorstva v tajnikovih prostorih. — Predsednik.

lj Oseba vest. Doigoletni zaslužni predsednik Prvega delavskega konsumnega društva v Ljubljani, tovariš Alojzij Koemur je bil imenovan za ravnatelja navedene zadruge in je svoje mesto že nastopil.

lj Predavanje Prosvete frančiškanske župnije. Danes ob 8. uri zvečer predava glavni urednik »Slovenca« Franc Smodej o pojavih verske renesanse.

lj Stalna Vinc. konferenca ima sejo danes v torek zvečer ob pol 7. uri v Dobrodelnosti, Poljanski nasip. — Predsednik.

lj Tečaj poljskega jezika. Društvo prijateljev poljskega naroda priredi tudi letos tečaj poljskega jezika. Pouk bo vodila gosp. Ela Molé. Vsi tisti, ki se želijo udeležiti tečaja, se prosijo, da se sestanejo na razgovor v sredo dne 30. t. m. ob 6. uri zvečer v razredu I. b (1. nadstropje) na drž. realni gimnaziji na Poljanski cesti.

lj »Uboštvo«. Na praznik Ujedinjenja dne 1. dec. slavnostna predstava v Ljudskem domu. Ljudski oder vprizori ta večer Wildgansovo tragedijo »Uboštvo«. Vstopnice se dbe že danes zvečer v II. nadstr. Ljudskega doma.

lj »Svinja sedlo, Ljubljana pa kultura«. Za soboto popoldne je bila napovedana v »Narodnem domu« proslava velikega Čeha Havlička. O Havličku je predaval g. dr. Lah. Udeležba občinstva ni bila menda preštevilna. Ali zato, ker občinstvo od dr. Laha ne pričakuje preveč, ali vsled obilice sličnih praznov in predavanj, to se odteguje našemu znanju. Navada pa je v podobnih slučajih, da se maloštevilni obisk ne omenja, ampak se že kako »zabrisče«. Nedeljsko »Jutro« pa je bilo tako užaljeno, bržkone zaradi svojega pristaša dr. Laha, da je zloilo na Ljubljano svoj srd in gnev na prav robat način. — »Jutro« piše pod naslovom »Ljubljana in kultura« tako-le: »Proslava enega največjih duševnih veljakov, enega najboljših

českich mož. Proslavitelji, idealisti čakajo in čakajo. Ljubljane, ki je drla v cirkus, ko sta se atletičarji, ni. Tudi »kulturni delavci«, ki bi se vsi od slavljenca še lahko kaj naučili, so izostali. Prestaviti bi morali Unionsko klet v slavnostno dvorano, potem bi se morda kulturna proslava posrečila. Svinja sedlo, Ljubljana pa kultura! — Za ta krasen poklon naj se ljubljansko občinstvo zahvali na pristojnem mestu. Značilno pa je, da paue »Jutro« ljubljansko kulturo in dela za neuspeh, če je res bil, odgovorne slovenske »kulturne delavce« in Unionovo klet, dočim poročajo udeleženci, da so se tudi »Jutrovci« pristaši sami odklikovali s svojo odsotnostjo. Ljubljana se demokratski komandi ne pokorava več!

lj Gremij trgovcev opozarja svoje člane na razglas mestnega magistrata, ki prepoveduje v trgovinah, razen onih z živili, porabo električnega toka po pol 5. uri zvečer dalje. Ker so zapretno kazni zelo stroge, priporočamo, da se člani strogo držijo tega razglasa ter si za čas od 1. decembra t. l. do 28. februarja 1922 nabavijo druga svečila. Od dne 1. marca 1922 dalje je dovoljena zopet normalna poraba elektrike.

lj Mast za Ljubljano. Mestna aprovizacija razprodala od 28. novembra t. l. nadalje na Poljanski cesti št. 15 prvotvorno svinjsko mast po 82 kron kilogram. Vsaka stranka dobi 5 kilogramov brez nakazila. Javni in privatni zavodi dobe večjo količino proti nakazilu magistrata.

lj Kolo jugoslov. seater ima svojo redno odobrovo in zelo važno sejo za vse članice v četrtek 1. decembra ob 3. popoldne v društveni sobi, Solški dvorec 2. II. nadstr. Pridite polnoštevilno!

Katoliški vestnik.

e Sv. oče o potrebi mira. V zadnjem tajnem konzistoriju je imel sv. oče govor, v katerem se je med drugim dotaknil mirovnega vprašanja in rekel: »Gotovo nihče ne bo hotel tajiti, da skladnost med civilno in versko družbo nemalo pospešuje mir javnega reda, ki je temelj vseh drugih dobrin. Narodi, ki so pretrpeli v vojni toliko različnega gorja, ne žele nitiesar bolj nego miru na zunaj in znotraj. V tem pa vidimo z veliko skrbjo in žalostjo, da se svedčana pogodba miru ni zapečatila s mirom duhov. Skoro vsi narodi, posebno pa evropski, se neprestano trgajo med seboj kot plen tako težkih in ostrih preprirov, da se vsak dan bolj čuti potreba, da posreduje med njimi in jih utolaži. Usmiljenje božje, ki ima v rokah moč in oblast, veličino in gospodstvo nad vsemi stvarmi.«

e Nansen pri sv. očetu. Norveški polarni raziskovalec Fritof Nansen je bil 1. novembra t. l. v avdienci pri sv. očetu Benediktu XV. Nansen se je prišel kot načelnik za raziskovanje evropske podpore stradaljoči Rusiji svetemu očetu osebno zahvaliti za njegovo pravno in gnotno podporo. Papež je, kakor znano, kot prvi pozval na pomoč Rusiji in obenem daroval v ta namen 1.000.000 lir. Nansen je papežu poročal o žalostnem položaju v ruskih stradaljočih pokrajinah. Papež se je za vse živo zanimal in izrekel Nansenu svoje priznanje za njegovo človekoljubno prizadevanje ter ga bodril, naj svoje delo nadaljuje. — Nansen je izjavil neki osebnosti, da je poseben vlak, ki je vozil živila, nakupljena iz papeževega prispevka, že dopel v Rusijo. Dalje so dali za Rusijo: Anglija 50 milijonov, Francija 15 milijonov, Svica 1 in pol milijona, Nemčija 1 in četrt milijona, Danska 4 milijone, Švedska 6 milijonov, Norveška 5 milijonov; tudi baltske države so otvorile za Rusijo poseben kredit, a Združene države so poslane naravnost množične pomočne vlake.

e Msgr. Micara, papežev zastopnik v Pragi, ki se je udeležil s čehoslovanskimi romarji sprejema pri papežu v Rimu, se baje ne bo vrnil prej v Prago, dokler se ne poravnava konflikt, ki je nastal med njim in čehoslovanskim ministrom Benešem.

Učiteljski vestnik.

— Podružnica Slomškove zveze za novo-mestški in črnomaljski okraj zboruje v soboto, dne 3. decembra t. l., ob 1. uri popoldne v Novem mestu v Rokodelskem domu. Na dnevnem redu je tudi predavanje »O vtihih višje pedagoške šole v Zagrebu« (tov. V. Skebč). Pridite vsi!

Zborovanje ljubljanske mestne podružnice bo v četrtek popoldne ob 3. uri na šoli pri sv. Jakobu. Vse podružnice »Slomškove zveze« po deželi se pridno gibanje. Je ljubljanska ne kaže posebnega življenja, dasi ima še dovolj članov. V četrtek je šole prost dan, zato upamo na polnoštevilno udeležbo.

— Pastirji pri kresu in plesu. Najprimernejše darilo za Miklavža. Tovariši in tovaršice opozarjamo na priporočilo in naročilo to knjižico, ki se dobi v ljubljanskih in drugih knjižarnah, kakor tudi v upravnishv »Slov. Učitelja« — šola Moste.

Denuncianstvo. Pod policaj-vlado se je denuncianstvo, v kolikor nam je znano iz »štarije pri »Novem svetlu«, prav leno razvilo. Priporočujemo, da sta ribniški nadučitelji in njegova žena nadučiteljica ovačena, ker sta nadzorovala šolsko mladino pri kat. shodu v Ribnici. Lena je ta! Še lepše pa bo, če bosta kaznovana. Bomo videli!

Dr. Josip Regali:

Ne uničite lica Ljubljane!

(Konec.)

Da se ne pokvari še bolj lica Ljubljane, je treba obratiti posebno pozornost na večja stavbišča, ki so še na razpolago sredi mesta. Glede zadrževanja teh prostorov morajo brezobzirno odločati estetični principi. Eno teh stavbišč je prostor hotela »Union« med Miklošičevo in Dalmatinovo ulico nasproti sodnji. Sliši se, da namerava sem postaviti več zasebnih hiš! S tem bi bil ta prostor naravnost uničen! Tja spada veliko monumentalno javno poslopje z glavno fasado proti parku, umaknjeno pa bi moralo biti nekoliko nazaj od Dalmatinove ulice. Vsaka druga rešitev

tega problema bi bil neodpustljiv greh nad zunanjostjo Ljubljane.

Drugo tako stavbišče je Vednikov trg, kjer je nekadašnja stara gimnazija. Tudi sem spada monumentalno javno poslopje. Lega je dosti centralna in bi kazalo postaviti sem novi magistrat, če bi se podrla še Mahrova hiša. Sprožila se je pred kratkim misel, da bi se zidal nov magistrat in govori se, da naj bi stal na Dunajski cesti na prostoru Fröhlichove hiše! Na ta način bi bil še magistrat zunaj mesta. Magistrat pa spada v središče Ljubljane, ne na periferijo. Ne izbrisite popolnoma prvotne koncentrične osnove stare Ljubljane, kolikor jo je še vidne! Če se bo zidal kdaj nov magistrat — za enkrat bo imela občina dovolj skrbi, da zida stanovanjske hiše — smatrajte ta problem resnim, ker je za podobo Ljubljane in za udobnost občanov dovolj važen.

Vprašanje novega kolodvora čaka tudi še rešitve. Da ne sme stati v zeleni jami, kot ga je nekdo projektiral, ve vsak otrok. Smisel bi bil najbolj v bližini sedanega kolodvora. Ozirati se je treba na celoto in sgradbo mesta, kakršni sta že stoletja.

Ljubljani in nje ulicam pustite stare intimnosti. Ne slepo projektiranje, ampak ljubezen do lepote in poglubitve v stvar naj odločata. Da pride nekaj prostorov, nameravamo posamezniki dvigniti stare hiše za eno ali celo več nadstropij. Take slučaje je treba dobro preštudirati. Včasih ni bilo to dopustno, toda če gre za estetično važno stvar, ki bi izgubila z nazadkom svoj značaj ali pa če bi bila s tem pokvarjena slika ulice, nazidki ne smejo biti dovoljeni. Naj zidajo rajše na novo

na dvoriščih ali vrtovih, ki jih je v Ljubljani dosti, ali pa naj napravljajo nazidke na dvoriščnih poslopih.

Vse samoobsebi razumljive stvari so to. Ali pri nas je treba v teh časih praviti, da je enkrat ena ena. Publiko, ki pa ima več smisla za lice Ljubljane kot bi kdo mislil, ni zameriti, če ne razume vsega, pravi naši strokovnjaki pa so indolentni ter popuščajo stvari, ki so v zvezi z umetnostjo, ljudem, katerih orodje je le ravnilo, šestilo in suh račun.

Nujno potrebno je tedaj, da se takoj sestavi na magistratu umetniški svet, ki naj bi pretrgal vsak novi stavbeni projekt in nele novi regulacijski načrt za severni del Ljubljane, kot je bilo sklenjeno v občinski seji 22. novembra. Mestni umetniški svet naj bi bil posvetovalni organ magistrata, ki naj bi ne izdal nobenega važnejšega stavbnega dovoljenja, ne da bi prej zaslišal umetniški svet in tudi ne soper njegov veto. Umetnostni svet bo gotovo vedno na razpolago in se radi njega ne bodo zavlačevala stavbna dovoljenja. Odločilno pa je kako bo sestavljen; z dosedanjimi podobnimi juryji ni bilo sreče. Vanj morajo biti izvoljeni ljudje z visokim estetičnim okusom in ljubeznijo za stvar ter resničnim razumevanjem Ljubljane kot celote — tedaj arhitekturniki, upodablj. umetniki ter tudi drugi veščaki v umetniških stvarih, ne pa stavbni inženjerji. Ta svet naj bi bil moralna avtoriteta, ki naj bi vplival na projekte, dajal tudi inicijative, da bi preprečil nezrele, diletantske načrte ter odstranil ev važnih spomenikov.

Gre za stvari, ki bodo ostale stoletja, ki so

trajnejše kot politični, tudi mednarodni položaji, in ki jih pozneje ne bo mogoče več izpremeniti.

Mestni magistrat sam naj pa gleda, da se uveljavijo določila stavbnega reda, če že ne glede konstrukcij, pa glede višin hiš. Vse nove stavbe, ki so nad 20 metrov visoke, so protizakonite. Upravna oblast bi imela spoštovati zakon.

Ljubljana ima izredne naravne pogoje za estetično lepo mesto. Grad, tivoljski hrib in Golovec so naravna oporišča za razvoj. V vseh oblikah in legi terena je neka intimnost in mirna eleganca. Amerikanizem ne spada sem. Velika panorama Ljubljane, z belimi snežnimi alpami v ozadju, je slika ubranega zanosa. Kakor bi si bilo nalašč izbralo Slovenstvo doli od morja do Gospe Svete ta teren za svoje središče. Ljubljana je in mora imeti v svojem licu duševni lik Slovenstva, hričasto ljubkost združeno z umetniško intimnostjo.

Socialni vestnik.

SKLEPI MEDNARODNE DELOVNE KONFERENCE.

Najbolj važne resolucije, ki so se sklenile na letošnjem zasedanju Mednarodne konference za delo v Ženevi, določene po verzalski mirovni pogodbi, so sledeče:

1. Otroci, ki niso dosegli 14. leta starosti, ne smejo uporabljati pri poljedelskem delu, razen v času, ki ni določen za osnovni šolski pouk.
2. Poljedelskim delavcem se imajo priznati enake pravice glede na združevanje kakor industrijskim delavcem in trgovskim nastavljenjem ter

se jim koalicijska pravica v nobenem oziru ne sme kratiti.

3. Zakonske odredbe glede na zavarovanje zoper nezgode pri delu se imajo raztegniti tudi na poljedelsko delavstvo.

Resolucija glede osemurnega delavnika za poljedelske delavce ni dobila potrebne večine.

4. Glede na pomorščake se je sklenilo, da se na ladjah ne smejo v kurilniških prostorih in premogovnih skladiščih uporabljati delavci pred 18. letom starosti. Pomorščaki, stari manj kot 18 let, pa se bodo morali vsako leto zdravniško pregledati kakor tudi, ko se sprejmejo v službo.

5. Vsako delovno podjetje katerekoli vrste ima svojim delavcem in uslužbencem dovoliti 24-urni nepretrgani počitek na teden; če le mogoče, vsem skupaj na dan, ki se določi po krajevnih navadah in razmerah.

6. Uporaba svinčene beline in svinčenega sulfata v notranjosti ladij se sploh prepove; uporaba v drugih prostorih in obrtih se primerno omejuje.

Ljubljanska porota.

Sedanjo porotno zasedanje je včeraj popoldne zaključil g. dvorni svetnik Vedernjak potem, ko je naznanil, da je porotni senat prelozil glavno razpravo, ki se je pričela proti pristavu južne železnice v Sisku Janezu Zorko, ki je bil obtožen hudodelstva obrekovanja. V razpravi je bil zaslišan zgolj Zorko, katerega zasliševanje je trajalo od pol 10. dopoldne do ¼ na 2 popoldne. Zorko je najodločnejše zavračal vsako krivdo.

Kaj je E. sajnik - to se zna! Lekarnar Faller - Stubica!

JUGOSLOVANSKA BANKA d. d.

MENJALNICA v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 26.

Deln. glavn. K 200.000.000. Centi a a v Os je. u. Rezerve K 50.000.000.

Kupuje in prodaja devize in valute najkulantnejše. Obrestuje vloge na hranilne knjižice in na tekoci račun po najvišji obrestni meri.

Mlada, pridna dekle sprejme takoj za pomoč gospodinjini pri FRITSCH, Karlovska cesta št. 4, Ljubljana. 4367

Vešč kovaški pomočnik, ki bi samostojno vodil kovaško obrt, se išče. Nastop takoj. — Ponudbe naj se pošiljajo na: Primož Kunstelj, Radovljica.

Izvežbano strojepisko, veščo popolnoma tudi slovenske in nemške stenografije, sprejmeta takoj dr. Jos. Furlan in dr. Vladimir Kreč, odvorniki v Ljubljani, Sodna ulica št. 1. 4353

Trgovski pomočnik sprejme v večjo trgovino mešanega blaga na debeli. Naslov pove upravništvo »Slovenec« pod št. 4343.

Mesečna soba za solidnega gospoda se išče. Če mogoče v sredini mesta. Ponudbe pod: »SOBA« 4356 na upravništvo »Slovenec«.

MOKO ima v zalogi trdka Kmet & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta 8. Zahtevajte ponudbe.

Kupijo se knjige lep-slovne vsebine zlasti prevodi iz svetovne književnosti itd. — Naslov pove upravništvo lista pod št. 4366.

Na prodaj stanovanjska HIŠA v ljubljanski okolici, z vrtom, pet minut do električne železnice, za ceno 42.500 dinarjev. Vseli se lahko takoj. Poizve se pri J. Oražem, Selo 30, Moste pri Ljubljani. 4355

Oddam v najem sedlarsko delavnico z družinskim stanovanjem, na jako prometnem kraju na BLEDU. Več se poizve v Lescah št. 5, Gorenjsko. 4316

MANUFAKTURNI ODDELEK GOSPODARSKE ZVEZE LJUBLJANA, Dunajska cesta 29

(na dvorišču)

Oglejte si veliko zalogo raznovrstnega manufakturnega blaga, veliko izbiro čevljev in vsakovrstnega usnja na drobno in debelo.

Deteljno seme in vse druge pridelke plačuje najbolje SEVER & KOMP., Ljubljana, Wolfova ulica 12. Zahtevajte naše tržno poročilo, ki se vam bo ob vsaki premembli cen brezplačno doposlalo. 4284

Večjo množino SLAME prodam ali zamenjam za gnoj. Poizve se: Zgornja Šiška št. 7. 4357

Kupi se priprava za avto-genno varjenje kompletna ali pa tudi dele in jeklene steklenice za kisik. Ponudbe pod »kupi se« na ALOMA COMPANY, anonimna družba z o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3.

Katero dobro srce prodaja po ceni? Ponudbe prosi invalid na upravništvo »Slovenec« pod št. 4358.

Kupim GLASOVIR, že rabljen, dobro ohranjen. Ponudbe na: Poštrolešče št. 1 Raka pri Krškem. 4344

Za krmo se dobi moka, otrobe, ajdove luskine, zadnje žito in deteljne plevne pri: FRANC POGACNIKU, Ljubljana, Dunajska cesta št. 86. 4320

Železno blagajno srednje velikosti, kupi Kmetijsko društvo v St. Rupertu, Dolenjsko. 4338

Naprodaj »Hotel Stok« Blejska Dobrava pri Vinčarju. Hotel obstoji z gospodarskimi poslopi, edenico in kegljiščem. Bodočnost velika. — Poizve se pri lastniku »BELLEVUE«, Ljubljana.

Zahtevajte proračun za objavo oglasov.

SALAME
I. vrs e
novo blago popolnoma godno dobiva se povsod! Prva hrvaška tvornica salam, sušenega mesa in masti M. Gavrilović sinovi d. d. Petrinja. M.G.S. 10 PETRIJA

Divjačino in perutnino: zajce, srne, jelene, divje race, lasane, erebice, istotako domače piške, kokoši, goske, race, pularde, purane itd. kupi v vsaki množini po najvišjih cenah — eksport perutnine in divjačine — **E. Vajda, Čakovec.** MEDJI-MURJE. Brzojavni naslov: VAJDA ČAKOVEC. Interurban telefon št. 59. 4274

MAJKE! Zahtevajte povsod samo **MOKO ZA OTROKE**

Salubra
1 škotala K 36.—
Najboljša hrana za dojenčke!

Zelo olajkujoče sredstvo za bole na želodcu, rekonvalescente in osobito za premalo hranjene ter v obče siabe osebe vsake starosti.

DOBI SE POVŠOD. Tovarna kemičnih predmetov hrane „SALUBRA“ D. D. ZAGREB. Boškovičeva ul. 23. telefon 7-91. Tvornica: NOVA GRADIŠKA

Tovorni avto
3 tonski, v dobrem stanu, trdke Graf & Stift prodamo. — Vprašanje na upravništvo »Slovenec« pod št. 4349.

Zahvalimo se

pristrčno vsem, ki so spremili na zadnji poti našo ljubljeno

Minko.

Posebno pa se zahvalimo preč. duhovščini, ž. sestram usmiljenkam, šolskemu vodstvu in učitelstvu, ki je s svojim krasnim petjem dalo zadnji pozdrav svoji tovarišici. Zahvalimo se vsem, ki so darovali vence. Tebi, ljubljena Minka, naj pa sveti večna luč in večni Bog naj podeli Tvoji duši pokoj!

V Mengšu, dne 24. novembra 1921.

Jelenovi.



V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da je gospod

Avgust Tomažič

veletrgovec in posestnik v Ljubljani

v nedeljo, dne 27. t. m. ob 8. uri zjutraj po daljšem hiranju bogu vdano mirno preminul, star 59 let.

Pogreb dragega rajnika bo v torek, dne 29. novembra 1921 ob 4. uri popoldne iz mrtvaške veže obče javne bolnišnice (Zaloška cesta) na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v raznih župnih cerkvah.

V Ljubljani, dne 27. novembra 1921.

Žalujoče sorodstvo.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Kapital: K 20.000.000.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Rezerve okrog K 6.000.000.

Podružnice: NOVO MESTO in RAKEK LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 1 IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJ-KULANTNEJE

DENARNE VLOGE — NAKUP IN PRODAJA: EFEKTOV, DEVIZ, VALUT — ESKOMPT MENIC, TERJATEV, FAKTUR — AKREDITIVI — BORZA

Izdajala konzorcij »Slovenec«.

Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.